

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2004

Vyhlásené: 22.10.2004

Časová verzia predpisu účinná od: 22.10.2004

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

551

OZNÁMENIE

Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky

Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky oznamuje, že 28. augusta 1952 bol v Paríži podpísaný Protokol o statuse medzinárodných vojenských veliteľstiev zriadených podľa Severoatlantickej zmluvy. Národná rada Slovenskej republiky vyslovila súhlas s protokolom uznesením č. 1041 z 23. júna 2004 a súčasne rozhodla, že ide o medzinárodnú zmluvu podľa článku 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Prezident Slovenskej republiky podpísal listinu o prístupe Slovenskej republiky k protokolu 16. augusta 2004. Listina o prístupe bola uložená u vlády Spojených štátov amerických, depozitára protokolu, 13. septembra 2004. Protokol nadobudol platnosť 10. apríla 1954 na základe čl. 16 ods. 1 a pre Slovenskú republiku nadobudol platnosť 13. októbra 2004 na základe čl. 16 ods. 1.

**K oznámeniu č. 551
2004 Z. z.**

PROTOKOL

O STATUSE MEDZINÁRODNÝCH VOJENSKÝCH VELITELSTIEV ZRIADENÝCH PODĽA SEVEROATLANTICKEJ ZMLUVY

Zmluvné strany Severoatlantickej zmluvy podpísanej vo Washingtone 4. apríla 1949, berúc do úvahy, že medzinárodné vojenské veliteľstvá sa môžu zriadiť na ich území samostatnou dohodou podľa Severoatlantickej zmluvy, a želajúc si definovať status týchto veliteľstiev a ich personálu v oblasti Severoatlantickej zmluvy, uzavreli tento protokol k zmluve, ktorá bola podpísaná v Londýne 19. júna 1951, vzťahujúcej sa na status ich ozbrojených síl.

Článok 1

V tomto protokole pojem

- a) „zmluva“ znamená zmluvu podpísanú v Londýne 19. júna 1951 štátmi, ktoré sú zmluvnými stranami Severoatlantickej zmluvy, vzťahujúcu sa na status ich ozbrojených síl,
- b) „najvyššie veliteľstvá“ znamená Najvyššie veliteľstvo spojeneckých síl v Európe, Veliteľstvo najvyššieho spojeneckého veliteľa Atlantiku a každé ekvivalentné medzinárodné vojenské veliteľstvo zriadené podľa Severoatlantickej zmluvy,
- c) „spojenecké veliteľstvá“ znamená ktorékoľvek najvyššie veliteľstvo a ktorékoľvek medzinárodné vojenské veliteľstvo zriadené podľa Severoatlantickej zmluvy, ktoré je bezprostredne podriadené niektorému najvyššiemu veliteľstvu,
- d) „Severoatlantická rada“ znamená Radu vytvorenú podľa článku 9 Severoatlantickej zmluvy alebo ktorýkoľvek jej pomocný orgán, ktorý je oprávnený konať v jej mene.

Článok 2

Podľa nasledujúcich ustanovení tohto protokolu sa zmluva vzťahuje na spojenecké veliteľstvá na území každej zmluvnej strany tohto protokolu v oblasti Severoatlantickej zmluvy, na vojenský a civilný personál daných veliteľstiev, ak sa zdržiava na takom území v súvislosti s výkonom svojich služobných povinností, a na závislé osoby, ktoré sú definované v článku 3 ods. 1 písm. a), b) a c) tohto protokolu, ak je tento personál prítomný na danom území v súvislosti so služobnými povinnosťami, a v prípade závislých osôb v súvislosti s povinnosťami manželov alebo rodičov.

Článok 3

1. Na účely uplatňovania zmluvy na niektoré spojenecké veliteľstvo výrazy „ozbrojené sily“, „civilná zložka“ a „závislá osoba“ majú tento význam:
 - a) „ozbrojené sily“ znamená personál pozemných, námorných alebo vzdušných ozbrojených síl ktorejkoľvek zmluvnej strany Severoatlantickej zmluvy pridelený na spojenecké veliteľstvo,
 - b) „civilná zložka“ znamená civilný personál, ktorý netvorí osoby bez štátneho občianstva, osoby, ktoré sú štátnymi občanmi štátu, ktorý nie je zmluvnou stranou Severoatlantickej zmluvy, osoby, ktoré sú štátnymi občanmi prijímajúceho štátu alebo osoby s trvalým pobytom na území prijímajúceho štátu, a ktorí sú i) pridelení na spojenecké veliteľstvo a zamestnaní ozbrojenými silami zmluvnej strany Severoatlantickej zmluvy, alebo ii) patria do takých kategórií civilného personálu zamestnaného spojeneckým veliteľstvom, o ktorých rozhodne Severoatlantická rada,
 - c) „závislá osoba“ znamená manžela/manželku príslušníka ozbrojených síl alebo civilnej zložky, ako sú definovaní v písmenách a) a b) tohto odseku, alebo dieťa tohto príslušníka/príslušníčky závislé od jeho alebo jej podpory.
2. Spojenecké veliteľstvo sa bude považovať za ozbrojenú silu na účely článku II, článku V ods. 2, článku VII ods. 10, článku IX ods. 2, 3, 4, 7 a 8 a článku XIII zmluvy.

Článok 4

Práva, ktoré zmluva poskytuje, a povinnosti, ktoré ukladá vysielajúcemu štátu alebo jeho orgánom, týkajúce sa jeho ozbrojených síl alebo civilných zložiek, alebo závislých osôb, ak ide o spojenecké veliteľstvo a jeho personál vrátane závislých osôb, na ktoré sa vzťahuje zmluva podľa článku 2 tohto protokolu, zveria sa príslušnému najvyššiemu veliteľstvu a jeho zodpovedným orgánom s výnimkou, že

- a) právo vojenských orgánov vysielajúceho štátu vykonávať trestnú a disciplinárnu právomoc vyplývajúce z článku VII zmluvy sa zverí vojenským orgánom štátu, ak také jestvujú, ktorého vojenskému právu dotknutá osoba podlieha,
- b) povinnosti uložené vysielajúcemu štátu alebo jeho orgánom na základe článku II, článku III ods. 4, článku VII ods. 5 písm. a) a ods. 6 písm. a), článku VIII ods. 9 a 10 a článku XIII zmluvy budú uložené spojeneckému veliteľstvu, ako aj každému štátu, ktorého ozbrojených síl alebo ktoréhokoľvek príslušníka, alebo zamestnanca ozbrojených síl, alebo osoby závislej od takého príslušníka alebo zamestnanca sa uvedené povinnosti týkajú,
- c) na účely článku III ods. 2 písm. a) a ods. 5 a na účely článku XIV zmluvy bude vysielajúcim štátom v prípade príslušníkov ozbrojených síl a závislých osôb ten štát, ku ktorého ozbrojeným silám príslušník patrí, alebo ak ide o príslušníkov civilnej zložky a závislých osôb, ten štát, ak taký existuje, ktorého ozbrojené sily príslušníka zamestnávajú,
- d) povinnosti uložené vysielajúcemu štátu podľa článku VIII ods. 6 a 7 zmluvy sa zveria štátu, ktorého štátnym občanom je príslušník ozbrojených síl, ktorého konanie alebo opomenutie zapríčinilo vznik nároku na náhradu škody, alebo ak ide o príslušníka civilnej zložky, tieto povinnosti sa zveria štátu, ktorého ozbrojenými silami je zamestnaný, alebo ak taký štát neexistuje, zveria sa spojeneckému veliteľstvu, ktorého príslušníkom je dotknutá osoba.

Práva vysielajúceho štátu týkajúce sa vymenovania rozhodcu podľa ustanovenia článku VIII ods. 8 patria štátu, ktorému sú uložené povinnosti podľa tohto odseku, ak taký existuje, ako aj príslušnému spojeneckému veliteľstvu.

Článok 5

Každý príslušník spojeneckého veliteľstva musí mať osobnú identifikačnú kartu s fotografiou vydanú týmto veliteľstvom, v ktorej musí byť uvedené meno a priezvisko, dátum a miesto narodenia, štátna príslušnosť, hodnosť alebo funkcia, číslo (ak je pridelené) a obdobie platnosti karty. Touto kartou sa musí príslušník na požiadanie preukázať.

Článok 6

1. Povinnosť zmluvných strán vzdať sa nárokov na náhradu škody podľa článku VIII zmluvy sa vzťahuje na spojenecké veliteľstvo a na každú dotknutú zmluvnú stranu tohto protokolu.
2. Na účely článku VIII ods. 1 a 2 zmluvy sa
 - a) majetok vo vlastníctve spojeneckého veliteľstva alebo zmluvnej strany tohto protokolu používaný spojeneckým veliteľstvom považuje za majetok vo vlastníctve zmluvnej strany používaný jej ozbrojenými silami,
 - b) škoda spôsobená príslušníkom ozbrojených síl alebo civilnej zložky, ako sú definovaní v článku 3 ods. 1 tohto protokolu, alebo ktorýmkoľvek iným zamestnancom spojeneckého veliteľstva sa považuje za škodu spôsobenú príslušníkom alebo zamestnancom ozbrojených síl zmluvnej strany,
 - c) výraz „vo vlastníctve zmluvnej strany“ v článku VIII ods. 3 zmluvy sa vzťahuje na spojenecké veliteľstvo.
3. Nároky, na ktoré sa vzťahuje článok VIII ods. 5 zmluvy, zahŕňajú aj nároky (s výnimkou zmluvných nárokov a nárokov, na ktoré sa vzťahuje článok VIII ods. 6 alebo 7) vznikajúce v dôsledku konania alebo v dôsledku opomenutia ktoréhokoľvek zamestnanca spojeneckého veliteľstva, alebo spôsobené akýmkoľvek iným konaním, opomenutím, či udalosťou, za ktorú spojenecké veliteľstvo právne zodpovedá, a spôsobujúce škodu na území prijímajúceho štátu tretej strane, ktorá nie je zmluvnou stranou tohto protokolu.

Článok 7

1. Oslobodenie od dane zo mzdy a z ďalších príjmov príslušníkov ozbrojených síl alebo civilnej zložky podľa článku X zmluvy sa vzťahuje, ak ide o personál spojeneckého veliteľstva, ako je definované v článku 3 ods. 1 písm. a) a b) bod i) tohto protokolu, aj na mzdy a ďalšie príjmy, ktoré mu ako personálu vyplácajú ozbrojené sily, ku ktorým patrí, alebo ktoré ho zamestnávajú, s výnimkou, že taký príslušník alebo zamestnanec nebude oslobodený od zdanenia uloženého štátom, ktorého je štátnym občanom.
2. Zamestnanci spojeneckého veliteľstva patriaci do kategórií schválených Severoatlantickou radou sú oslobodení od dane zo mzdy a z ďalších príjmov, ktoré im vypláca spojenecké veliteľstvo ako svojim zamestnancom. Každá zmluvná strana tohto protokolu však môže uzavrieť so spojeneckým veliteľstvom dohovor, podľa ktorého zamestná a pridelí spojeneckému veliteľstvu všetkých svojich štátnych občanov (okrem osôb, ktoré nemajú trvalý pobyt na jej území, v prípade, že si to daná strana želá), ktorí majú pracovať v štábe spojeneckého veliteľstva, a týmto osobám bude vyplácať mzdy a ďalšie príjmy zo svojich vlastných fondov vo výške, ktorú určí. Takto vyplácané mzdy a ďalšie príjmy môže zmluvná strana zdaňovať, ale budú oslobodené od zdanenia všetkými ostatnými zmluvnými stranami. Ak niektorá zmluvná strana tohto protokolu uzatvorí taký dohovor, ktorý sa neskôr zmení alebo jeho platnosť skončí, zmluvné strany tohto protokolu nebudú ďalej viazané ustanovením prvej vety tohto odseku, ktoré sa týka oslobodenia od dane zo mzdy a z ďalších príjmov vyplácaných ich štátnym občanom.

Článok 8

1. S cieľom uľahčiť zriadenie, výstavbu, údržbu a prevádzku spojeneckých veliteľstiev budú tieto, ak je to možné, v záujme spoločnej obrany a na ich oficiálny a výlučný prospech oslobodené od ciel a daní, ktoré ovplyvňujú ich náklady, a každá zmluvná strana tohto protokolu začne rokovať s každým spojeneckým veliteľstvom na svojom území s cieľom uzatvoriť dohodu, ktorá zabezpečí vykonanie tohto ustanovenia.
2. Spojeneckému veliteľstvu sa priznávajú rovnaké práva ako ozbrojeným silám podľa ustanovenia článku XI zmluvy za takých istých podmienok.
3. Ustanovenia článku XI ods. 5 a 6 zmluvy sa nevzťahujú na štátnych občanov prijímajúcich štátov, ak nejde o príslušníkov ozbrojených síl, ktorí sú štátnymi príslušníkmi inej zmluvnej strany tohto protokolu, ako je prijímajúci štát.
4. Výraz „clá a dane“ uvedený v tomto článku nezahŕňa poplatky za poskytnuté služby.

Článok 9

Ak Severoatlantická rada nerozhodne inak,

- a) s akýmkoľvek majetkom spojeneckého veliteľstva v rámci jeho kapitálového rozpočtu získaným z medzinárodných prostriedkov, ktorý už spojenecké veliteľstvo nepotrebuje, sa naloží na základe dohôd schválených Severoatlantickou radou a výnos sa rozdelí medzi zmluvné strany Severoatlantickej zmluvy, alebo sa pripíše na ich účet v pomere, v akom sa podieľali na kapitálových výdavkoch daného veliteľstva. Prijímajúci štát má prednostné právo na akýkoľvek nehnuteľný majetok nachádzajúci sa na jeho území za predpokladu, že jeho ponuka nie je menej výhodná ako ponuka ktorejkoľvek tretej strany,
- b) akékoľvek pozemky, budovy alebo pevne zabudované zariadenia, ktoré prijímajúci štát poskytne spojeneckému veliteľstvu na účely užívania bezplatne (s výnimkou nominálneho poplatku) a ktoré už toto veliteľstvo nebude ďalej potrebovať, vrátia sa prijímajúcemu štátu a akékoľvek zvýšenie alebo zníženie hodnoty tohto majetku vyplývajúce z jeho využívania veliteľstvom určí Severoatlantická rada (berúc do úvahy príslušné právne predpisy prijímajúceho štátu) a rozdelí sa medzi zmluvné strany Severoatlantickej zmluvy, prípadne sa pripíše na ich účet alebo sa odpíše z ich účtu v pomere, v akom sa podieľali na nákladoch veliteľstva.

Článok 10

Každé najvyššie veliteľstvo má právnu subjektivitu, je oprávnené uzatvárať zmluvy, nadobúdať majetok a nakladať s ním. Prijímajúci štát však môže podmieniť vykonávanie tohto oprávnenia uzatvorením osobitných dohôd s najvyšším veliteľstvom alebo s ktorýmkoľvek podriadeným spojeneckým veliteľstvom oprávneným konať v mene najvyššieho veliteľstva.

Článok 11

1. V súlade s ustanoveniami článku VIII zmluvy sa najvyššie veliteľstvo môže vystupovať na súdnom konaní ako navrhovateľ alebo odporca. Prijímajúci štát a najvyššie veliteľstvo alebo ktorékoľvek spojenecké veliteľstvo ním splnomocnené sa však môžu dohodnúť, že prijímajúci štát bude konať v mene najvyššieho veliteľstva v akomkoľvek konaní pred súdmi prijímajúceho štátu, v ktorom je toto veliteľstvo stranou súdneho sporu.
2. Proti spojeneckému veliteľstvu sa nesmie prijať žiadne exekučné opatrenie alebo opatrenie smerujúce k zhabaniu alebo zaisteniu majetku alebo finančných prostriedkov s výnimkou dôvodov uvedených v článku VII ods. 6 písm. a) a v článku XIII zmluvy.

Článok 12

1. Aby spojenecké veliteľstvo mohlo disponovať svojím medzinárodným rozpočtom, je oprávnené vlastniť peňažné prostriedky a disponovať účtami v ľubovoľnej mene.
2. Na žiadosť spojeneckého veliteľstva zmluvné strany tohto protokolu umožnia prevod finančných prostriedkov tohto veliteľstva z jednej krajiny do druhej krajiny a výmenu finančných prostriedkov spojeneckého veliteľstva za akúkoľvek menu, ak je to nevyhnutné na splnenie požiadaviek ktoréhokoľvek spojeneckého veliteľstva.

Článok 13

Archív a iné oficiálne dokumenty spojeneckého veliteľstva, ktoré sa uchovávajú v jeho priestoroch alebo sú v držbe ktoréhokoľvek oprávneného člena veliteľstva, sú nedotknuteľné, ak sa veliteľstvo tejto imunity nevzdá. Na požiadanie prijímajúceho štátu a v prítomnosti jeho predstaviteľa veliteľstvo overí povahu akýchkoľvek dokumentov, aby sa potvrdilo, že sa na ne vzťahuje imunita podľa tohto článku.

Článok 14

1. Celý tento protokol alebo jeho časť, ako aj zmluva sa môžu na základe rozhodnutia Severoatlantickej rady vzťahovať na ktorékoľvek medzinárodné vojenské veliteľstvo alebo organizáciu [nezahrnuté do definícií uvedených v článku 1 písm. b) a c) tohto protokolu], ktoré sa zriadili podľa Severoatlantickej zmluvy.
2. Keď vznikne Európske obranné spoločenstvo, tento protokol sa môže vzťahovať na personál európskych obranných síl pridelených ktorémukoľvek spojeneckému veliteľstvu a závislé osoby, a to odo dňa a spôsobom, ktorý určí Severoatlantická rada.

Článok 15

Všetky spory medzi zmluvnými stranami tohto protokolu alebo medzi ktorýmikoľvek týmito zmluvnými stranami a ktorýmikoľvek spojeneckým veliteľstvom týkajúce sa interpretácie alebo vykonávania tohto protokolu sa budú riešiť rokovaniami medzi stranami sporu bez akejkoľvek vonkajšej jurisdikcie. Ak sa zmluvné strany výslovne nedohodnú inak, než ustanovuje tento protokol alebo zmluva, spory, ktoré sa nepodarí vyriešiť priamym rokovaním, postúpia sa Severoatlantickej rade.

Článok 16

1. Články XV a XVII až XX zmluvy platia v súvislosti s týmto protokolom rovnako, ako keby boli jeho neoddeliteľnou súčasťou, pričom však protokol možno revidovať, pozastaviť jeho platnosť,

ratifikovať, pristúpiť k nemu, vypovedať ho alebo rozšíriť v súlade s týmito ustanoveniami nezávisle od zmluvy.

2. Tento protokol možno doplniť na základe dvojstrannej dohody medzi prijímajúcim štátom a najvyšším veliteľstvom a orgány prijímajúceho štátu a najvyššie veliteľstvo sa môžu dohodnúť, že na základe administratívneho rozhodnutia nadobudnú účinnosť akékoľvek ustanovenia tohto protokolu alebo zmluvy ešte pred jeho ratifikáciou.

Na dôkaz uvedeného podpísaní, riadne na to splnomocnení, podpísali tento protokol.

Dané v Paríži 28. augusta 1952 v anglickom a vo francúzskom jazyku, pričom obe znenia majú rovnakú platnosť, v jednom origináli uloženom u vlády Spojených štátov amerických; overené kópie tohto dokumentu rozošle vláda Spojených štátov amerických všetkým signatárom a pristupujúcim štátom.

K oznámeniu č. 551/2004 Z. z.

PROTOCOL
ON THE STATUS OF INTERNATIONAL MILITARY HEADQUARTERS
SET UP PURSUANT TO THE NORTH ATLANTIC TREATY

The Parties to the North Atlantic Treaty signed in Washington on 4th April, 1949,

Considering that international military Headquarters may be established in their territories, by separate arrangement, under the North Atlantic Treaty, and

Desiring to define the status of such Headquarters and of the personnel thereof within the North Atlantic Treaty area,

Have agreed to the present Protocol to the Agreement signed in London on 19th June, 1951, regarding the Status of their Forces:

Article 1

In the present Protocol the expression

- (a) "the Agreement" means the Agreement signed in London on 19th June, 1951, by the Parties to the North Atlantic Treaty regarding the Status of their Forces;
- (b) "Supreme Headquarters" means Supreme Headquarters Allied Powers in Europe, Headquarters of the Supreme Allied Commander Atlantic and any equivalent international military Headquarters set up pursuant to the North Atlantic Treaty;
- (c) "Allied Headquarters" means any Supreme Headquarters and any international military Headquarters set up pursuant to the North Atlantic Treaty which is immediately subordinate to a Supreme Headquarters;
- (d) "North Atlantic Council" means the Council established by Article 9 of the North Atlantic Treaty or any of its subsidiary bodies authorised to act on its behalf.

Article 2

Subject to the following provisions of this Protocol, the Agreement shall apply to Allied Headquarters in the territory of a Party to the present Protocol in the North Atlantic Treaty area, and to the military and civilian personnel of such Headquarters and their dependents included in the definitions in sub-paragraphs (a), (b) and (c) of paragraph 1 of Article 3 of this Protocol, when such personnel are present in any such territory in connection with their official duties or, in the case of dependents, the official duties of their spouse or parent.

Article 3

1. For the purpose of applying the Agreement to an Allied Headquarters the expressions "force", "civilian component" and "dependent", wherever they occur in the Agreement, shall have the meanings set out below:

- (a) "force" means the personnel attached to the Allied Headquarters who belong to the land, sea or air armed services of any Party to the North Atlantic Treaty;
- (b) "civilian component" means civilian personnel who are not stateless persons, nor nationals of any State which is not a Party to the Treaty, nor nationals of, nor ordinarily resident in the receiving State, and who are (i) attached to the Allied Headquarters and in the employ of an armed service of a Party to the North Atlantic Treaty or (ii) in such categories of civilian personnel in the employ of the Allied Headquarters as the North Atlantic Council shall decide;
- (c) "dependent" means the spouse of a member of a force or civilian component, as defined in sub-paragraphs (a) and (b) of this paragraph, or a child of such member depending on him or her for support.

2. An Allied Headquarters shall be considered to be a force for the purposes of Article II, paragraph 2 of Article V, paragraph 10 of Article VII, paragraphs 2, 3, 4, 7 and 8 of Article IX, and Article XIII, of the Agreement.

Article 4

The rights and obligations which the Agreement gives to or imposes upon the sending State or its authorities in respect of its forces or their civilian components or dependents shall, in respect of an Allied Headquarters and its personnel and their dependents to whom the Agreement applies in accordance with Article 2 of the present Protocol, be vested in or attached to the appropriate Supreme Headquarters and the authorities responsible under it, except that:

- (a) the right which is given by Article VII of the Agreement to the military authorities of the sending State to exercise criminal and disciplinary jurisdiction shall be vested in the military authorities of the State, if any, to whose military law the person concerned is subject;
- (b) the obligations imposed upon the sending State or its authorities by Article II, paragraph 4 of Article III, paragraph 5 (a) and 6 (a) of Article VII, paragraphs 9 and 10 of Article VIII, and Article XIII, of

the Agreement, shall attach both to the Allied Headquarters and to any State whose armed service, or any member or employee of whose armed service, or the dependent of such member or employee, is concerned;

- (c) for the purposes of paragraphs 2 (a) and 5 of Article III, and Article XIV, of the Agreement, the sending State shall be, in the case of members of a force and their dependents, the State to whose armed service the member belongs, or, in the case of members of a civilian component and their dependents, the State, if any, by whose armed service the member is employed;
- (d) the obligations imposed on the sending State by virtue of paragraphs 6 and 7 of Article VIII of the Agreement shall attach to the State to whose armed service the person belongs whose act or omission has given rise to the claim or, in the case of a member of a civilian component, to the State by whose armed service he is employed or, if there is no such State, to the Allied Headquarters of which the person concerned is a member.

Both the State, if any, to which obligations attach under this paragraph and the Allied Headquarters concerned shall have the rights of the sending State in connection with the appointment of an arbitrator under paragraph 8 of Article VIII.

Article 5

Every member of an Allied Headquarters shall have a personal identity card issued by the Headquarters showing names, date and place of birth, nationality, rank or grade, number (if any), photograph and period of validity. This card must be presented on demand.

Article 6

1. The obligations to waive claims imposed on the Contracting Parties by Article VIII of the Agreement shall attach both to the Allied Headquarters and to any Party to this Protocol concerned.

2. For the purposes of paragraphs 1 and 2 of Article VIII of the Agreement,

- (a) property owned by an Allied Headquarters or by a Party to this Protocol and used by an Allied Headquarters shall be deemed to be property owned by a Contracting Party and used by its armed services;
- (b) damage caused by a member of a force or civilian component as defined in paragraph 1 of Article 3 of this Protocol or by any other employee of an Allied Headquarters shall be deemed to be damage caused by a member or employee of the armed services of a Contracting Party;
- (c) the definition of the expression "owned by a Contracting Party" in paragraph 3 of Article VIII shall apply in respect of an Allied Headquarters.

3. The claims to which paragraph 5 of Article VIII of the Agreement applies shall include claims (other than contractual claims and claims to which paragraphs 6

or 7 of that Article apply) arising out of acts or omissions of any employees of an Allied Headquarters, or out of any other act, omission or occurrence for which an Allied Headquarters is legally responsible, and causing damage in the territory of a receiving State to third parties, other than any of the Parties to this Protocol.

Article 7

1. The exemption from taxation accorded under Article X of the Agreement to members of a force or civilian component in respect of their salaries and emoluments shall apply, as regards personnel of an Allied Headquarters within the definitions in paragraph 1 (a) and (b) (i) of Article III of this Protocol, to salaries and emoluments paid to them as such personnel by the armed service to which they belong or by which they are employed, except that this paragraph shall not exempt any such member or employee from taxation imposed by a State of which he is a national.

2. Employees of an Allied Headquarters of categories agreed by the North Atlantic Council, shall be exempted from taxation on the salaries and emoluments paid to them by the Allied Headquarters in their capacity as such employees. Any Party to the present Protocol may, however, conclude an arrangement with the Allied Headquarters whereby such Party will employ and assign to the Allied Headquarters all of its nationals (except, if such Party so desires, any not ordinarily resident within its territory) who are to serve on the staff of the Allied Headquarters and pay the salaries and emoluments of such persons from its own funds, at a scale fixed by it. The salaries and emoluments so paid may be taxed by the Party concerned but shall be exempted from taxation by any other Party. If such an arrangement is entered into by any Party to the present Protocol and is subsequently modified or terminated, Parties to the present Protocol shall no longer be bound under the first sentence of this paragraph to exempt from taxation the salaries and emoluments paid to their nationals.

Article 8

1. For the purpose of facilitating the establishment, construction, maintenance and operation of Allied Headquarters, these Headquarters shall be relieved, so far as practicable, from duties and taxes, affecting expenditures by them in the interest of common defense and for their official and exclusive benefit, and each Party to the present Protocol shall enter into negotiations with any Allied Headquarters operating in its territory for the purpose of concluding an agreement to give effect to this provision.

2. An Allied Headquarters shall have the rights granted to a force under Article XI of the Agreement subject to the same conditions.

3. The provisions in paragraphs 5 and 6 of Article XI of the Agreement shall not apply to nationals of the receiving States, unless such nationals belong to the

armed services of a Party to this Protocol other than the receiving State.

4. The expression "duties and taxes" in this Article does not include charges for services rendered.

Article 9

Except in so far as the North Atlantic Council may decide otherwise,

- (a) any assets acquired from the international funds of an Allied Headquarters under its capital budget and no longer required by the Headquarters shall be disposed of under arrangements approved by the North Atlantic Council and the proceeds shall be distributed among or credited to the Parties to the North Atlantic Treaty in the proportions in which they have contributed to the capital costs of the Headquarters. The receiving State shall have the prior right to acquire any immovable property so disposed of in its territory provided that it offers terms no less favourable than those offered by any third party;
- (b) any land, buildings or fixed installations provided for the use of an Allied Headquarters by the receiving State without charge to the Headquarters (other than a nominal charge) and no longer required by the Headquarters shall be handed back to the receiving State, and any increase or loss in the value of the property provided by the receiving State resulting from its use by the Headquarters shall be determined by the North Atlantic Council (taking into consideration any applicable law of the receiving State) and distributed among or credited or debited to the Parties to the North Atlantic Treaty in the proportions in which they have contributed to the capital costs of the Headquarters.

Article 10

Each Supreme Headquarters shall possess juridical personality; it shall have the capacity to conclude contracts and to acquire and dispose of property. The receiving State may, however, make the exercise of such capacity subject to special arrangements between it and the Supreme Headquarters or any subordinate Allied Headquarters acting on behalf of the Supreme Headquarters.

Article 11

1. Subject to the provisions of Article VIII of the Agreement, a Supreme Headquarters may engage in legal proceedings as claimant or defendant. However, the receiving State and the Supreme Headquarters or any subordinate Allied Headquarters authorized by it may agree that the receiving State shall act on behalf of the Supreme Headquarters in any legal proceedings to which that Headquarters is a party before the courts of the receiving State.

2. No measure of execution or measure directed to

the seizure or attachment of its property or funds shall be taken against any Allied Headquarters, except for the purposes of paragraph 6 (a) of Article VII and Article XIII of the Agreement.

Article 12

1. To enable it to operate its international budget, an Allied Headquarters may hold currency of any kind and operate accounts in any currency.

2. The Parties to the present Protocol shall, at the request of an Allied Headquarters, facilitate transfers of the funds of such Headquarters from one country to another and the conversion of any currency held by an Allied Headquarters into any other currency, when necessary to meet the requirements of any Allied Headquarters.

Article 13

The archives and other official documents of an Allied Headquarters kept in premises used by those Headquarters or in the possession of any properly authorized member of the Headquarters shall be inviolable, unless the Headquarters has waived this immunity. The Headquarters shall, at the request of the receiving State and in the presence of a representative of that State, verify the nature of any documents to confirm that they are entitled to immunity under this Article.

Article 14

1. The whole or any part of the present Protocol or of the Agreement may be applied, by decision of the North Atlantic Council, to any international military Headquarters or organisation (not included in the definitions in paragraphs (b) and (c) of Article 1 of this Protocol) which is established pursuant to the North Atlantic Treaty.

2. When the European Defence Community comes into being, the present Protocol may be applied to the personnel of the European Defence Forces attached to an Allied Headquarters and their dependents at such time and in such manner as may be determined by the North Atlantic Council.

Article 15

All differences between the Parties to the present Protocol or between any such Parties and any Allied Headquarters relating to the interpretation or application of the Protocol shall be settled by negotiation between the parties in dispute without recourse to any outside jurisdiction. Except where express provision is made to the contrary in the present Protocol or in the Agreement, differences which cannot be settled by direct negotiation shall be referred to the North Atlantic Council.

Article 16

1. Articles XV and XVII to XX of the Agreement shall apply as regards the present Protocol as if they were an integral part thereof, but so that the Protocol may be reviewed, suspended, ratified, acceded to, denounced or extended in accordance with those provisions independently from the Agreement.

2. The present Protocol may be supplemented by bilateral agreement between the receiving State and a Supreme Headquarters, and the authorities of a receiving State and a Supreme Headquarters may agree to

give effect, by administrative means in advance of ratification, to any provisions of this Protocol or of the Agreement as applied by it.

In witness whereof the undersigned Plenipotentiaries have signed the present Protocol.

Done in Paris this 28th day of August 1952, in the English and French languages, both texts being equally authoritative, in a single original which shall be deposited in the archives of the Government of the United States of America. The Government of the United States of America shall transmit certified copies thereof to all the signatory and acceding States.

